

**ANNA E.
WAHLGRENÓVÁ**

**POSLEDNÍ
VEČEŘE**

Přeložila Lucie Olešová

Argo

ANNA E. WAHLGRENOVÁ

POSLEDNÍ VEČEŘE

Ze švédského originálu *Den Sista Middagen*, vydaného
nakladatelstvím Piratförlaget ve Stockholmu v roce 2022,

přeložila Lucie Olešová.

Redigovala Viola Somogyi.

Obálka designstudioe.com.

Sazba Ivan Mráz.

Odpovědná redaktorka Hana Zahradníková.

Jazyková korektura Soňa Čapková.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3,
argo@argo.cz, www.argo.cz, roku 2023 jako svou 5293. publikaci.

Vytiskla tiskárna Těšínské papírny.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-4190-0

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

Tel.: 226 519 383

E-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit

v přátelském internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

Ted'

„Takže podle vás by se lásce měly přinášet oběti?“

V rozhlasovém studiu je šero. Ráda pracuju při tlumeném osvětlení, v třepotavém světle plamene vonné svíčky na stole přede mnou. Vytváří to příjemnou atmosféru, stejně jako hrnek horkého jahodového čaje s kapkou rumu, po němž se hezky uvolním a mám hlubší hlas. Kromě svíčky vychází většina světla z obrazovky počítače a červeného světýlka na stojánku přede mnou, které mi říká, jestli právě vysíláme. Venku se už dávno setmělo a já si odsunu mikrofon od obličeje, aby nezachytil můj povzdech, když na okno začne bubnovat déšť.

Na druhém konci mám mladého muže. Hádám, že mu je tak dvacet, a umím si představit, jak je těžké snažit se v tomhle věku někam zapadnout a získat uznání. *Proč mi nevolá? Proč mi volá tak často?* Celý život se točí okolo toho, jestli jsou naše city opětovány a jestli nás dotýčný či dotýčná taky miluje. Z ochraptělých hlasivek posluchače slyším pivo.

Dvě, možná tři plechovky té nejlevnější značky z prodejny alkoholu.

„Jsem o tom přesvědčená,“ odpovím a obemknu prsty stativ mikrofonu. „Láska je to nejkrásnější, co máme, a musíme se jí držet zuby nehty.“

Při poslední větě se ušklíbnu a začnu na mixážním pultu hledat tlačítko, kterým pustím hudbu. Tohohle kluka neuspokojím, ať řeknu cokoli, a klišé mi už došla. Rozejdi se s ní, mám chuť říct. Jestli vidíš problémy už po dvou měsících vztahu, tak asi nemáte moc na čem stavět. Ale redaktorka mého pořadu je neoblomná. Pořad přináší naději, je určený pro osamělé duše, které chtějí s někým sdílet svůj život. Jenom si představ, jak důležitá jsi pro ty, kdo nikoho jiného nemají, říká Irene s oblibou a dívá se na mě přes brýle s černými obroučkami na špičce nosu. *Noční pokec s Natalií* se vysílá každý pátek a sobotu pozdě večer a já si říkám, kolik naděje asi tak může přinášet, když je celý založený na lži.

Jmenuju se Sophie, ne Natalie.

A největší podvod je to, že moderuju pořad o vztazích, na které jsem prý odbornice.

„I když to znamená, že se nikdy nesmíří s tím, že...“ začne se mladík ptát a mně se vážně nechce poslouchat, jak se s ním rodiče jeho holky nehodlají seznámit. Tuším totiž, že pro to mají dobrý důvod. Takže ho přeruším uprostřed věty a pro jistotu ho vypnu.

„Vždycky, Nicklasi. Vždycky. Dej nám potom vědět, jak to dopadlo,“ zakončím rozhovor v prvních tónech *I wanna dance with somebody* od Whitney Houston, konečně se mi to podařilo pustit.

Sklopím mikrofon, sundám sluchátka.

Moje černé zimní boty se válí pod stolem a z prvního nočního pokecu tohohle týdne zbývá čtvrt hodiny. Whitney, ještě jeden telefonát a potom poděkování s dnešní závěrečnou písní. V mobilu vidím zprávu, kterou mi Malika poslala před hodinou, hned jak odešla ze studia. Nejdřív mě nadchla, ale když jsem si ji přečetla celou, otočila jsem mobil displejem dolů a odsunula ho.

*Až skončíš, přijdeš za námi k Simonssonovi? Mají karaoke párty!
Jsou tady všichni.*

Jsou tady všichni.

Díky, ale ne, odepíšu. Dnešní noc strávím se svým polštářem. A možná s jednou sklenicí Chablis nebo podobného bílého vína, které na mě dosud čeká ve dveřích lednice. Fajn, tak s dvěma nebo třemi. A s béčkovým hororem na Netflixu. Po vysílání nikdy nedokážu usnout. Hudba utichne a světýlko se přepne na modrou, na obrazovce se mi rozsvítí telefonní linka. Už na mě čeká hovor. Upiju čaj, který dávno vychladl, spláchnu ho hitem minerálky přímo z láhve, zhluboka se nadechnu a narovnáím mikrofon. Potom stisknu tlačítko pro přijetí hovoru.

„Poslední telefonát dnešní noci, vítejte v *Nočním pokecu s Natalií*. S kým hovořím?“

Ticho. Jedna vteřina, dvě. Linka na obrazovce pořád svítí.

„Je tam někdo?“

Tři vteřiny, čtyři. Mlčení, největší nepřítel rádia. Zvednu prst nad mixážní pult, připravená hovor ukončit. Člověk na lince může kdykoli začít třeba dýchat a sténat, což mně osobně přijde ještě horší než smrtící ticho. To je záporná stránka osamoceního nočního vysílání. Jakmile položím prst na tlačítko, ticho prolomí slabý hlas.

„Jsem tady.“

Žena. Hlas má křehký a nízko posazený, jakoby zranitelný. Musím si zesílit zvuk ve sluchátcích, abych ji dobře slyšela.

„Dobrý večer, milá posluchačko, tak to bylo na poslední chvíli. Máme čas jenom na krátkou otázku. S čím ti dneska můžu pomoci?“

Slyším ji, jak oddechuje, klidně a odhodlaně, ale podivně pomalu. Zní to skoro jako vzdechy.

„Mám problém,“ řekne. „Chovám city k někomu, ke komu bych nic cítit neměla.“

„Aha,“ protáhnu s hraným zájmem. Po bedrech mi přejede mráz, zapnu si černý svetr. Opřu se lokty o stůl a nakloním se, jako bych se tím posunula blíž k posluchačce. Její hlas mi připadá zvláštně povědomý. Každý máme v hlasu něco charakteristického. Může to

být ochraptělost hlasivek, jasný tón nebo specifický zvuk. Tenhle konkrétní hlas ve mně něco probouzí, i když onen známý rys je příliš slabý na to, abych ho dokázala identifikovat. V rádiu jsem touhle pozdní dobou už jenom já a dveře jsou zamčené, ale stejně se na židli otočím ke skleněné stěně, za níž je chodba. Samozřejmě prázdná.

„Tak to ses dovolala správně. Ale je to skutečně problém?“ zeptám se. „Chci říct, pokud nejste příbuzní, vašemu vztahu přece nic nebrání, ne?“

Zasměju se a čekám, že se posluchačka ke mně přidá, ale v bolestně tichém éteru se ozývá jenom můj hlas.

„Problém,“ řekne žena odhodlaněji a já se nakloním blíž s rukama přitisknutýma na sluchátka, abych zachytila každou nuanci jejího jasného hlasu. „Problém je v tom, že já už ve vztahu jsem.“

To je ono, kořen všech našich problémů. Jho, které nám společnost nasadila diktátem, koho smíme milovat a jak máme svou lásku rozdělovat. Důvod toho, proč jsem se přestala snažit.

„Chápu,“ řeknu a sfouknu svíčku. Ke stropu začne stoupat úzký šedý proužek a mě napadne, kolik kouře je zapotřebí k tomu, aby se spustil sprinkler. „Tak to je těžké. Můžu ti poradit jediné to, abys naslouchala svému srdci a ke všem zúčastněným byla otevřená a upřímná. Jenom ty můžeš vědět, co je pro tebe to správné.“

Moje pravá noha se posune po podlaze, najde botu a vklouzne do ní.

„To bys udělala ty?“

Teď mlčím já. Podívám se na hodiny. Přetahuju. Už nezbývá čas na závěrečnou píseň, sentimentální baladu z konce osmdesátek nebo začátku devadesátek.

„Byla bys otevřená a upřímná?“ zdůrazní hlas a mně se zrychlí puls.

„Myslím, že jsem přeslechla tvoje jméno,“ řeknu a upřeně sleduju svítící linku na obrazovce. „Haló? Jsi tam?“

Hovor se přerušil. Slyším v mikrofonu svůj dech. Několik vteřin zírám na obrazovku, než si vzpomenu, že sedím ve studiu.

„Volající se nám bohužel ztratila, ale díky za telefonát a doufám, že tě tvoje srdce povede správně. To je pro dnešní noc všechno. Budu se na vás těšit zase zítra večer. Přeji vám dobrou noc, přátelé.“

Třesoucí se rukou zapnu znělku a s povzdechem se rozvalím na židli. Musím s tímhle programem skončit. Když mi nevolají osamělí chlápci, co se se mnou chtějí sejít, tak to jsou od reality odtržené ženské, které mě chtějí poučovat nebo na mě dokonce čekají v noci na ulici. Zašlo to už tak daleko, že když si všimnu, že venku někdo je, odcházím zadním vchodem.

Ale tohle... To bylo něco úplně jiného.

Někde hluboko v nitru tuším, čím to byl hlas. Ale to přece není možné. Tohle je lokální rádio a já moderuju pod pseudonymem.

Jak by mě mohla najít?

Urychleně nastavím vysílání na noční automat, sklopím mikrofon a zhasnu. Potom z podlahy zvednu kabelku a šálu a z háčku na zdi sundám černou koženou bundu. V podřepu najdu pod stolem druhou botu a obuju si ji. Nakonec vycouvám do chodby a pečlivě zamknu dveře studia.

Když v přízemí otevřu dveře a vyjdu ven, tvář mi omyje chladný déšť. Ani po deseti letech jsem si nezvykla na mírné malmöské zimy, místo vířících sněhových vloček se místním dostává samých prudkých poryvů deště. Opírám se o dveře a rozhlížím se vlevo i vpravo, dokud si moje oči nezvyknou na šero a já nezískám jistotu, že na mě ve tmě mimo světla pouličních lamp nikdo nečeká. S rukama v kapsách a šálou až na bradě přejdu ulici a usměju se, když na mě dva vrávorající mladíci bez bund zahvízdají a zavolají něco nesrozumitelného. Jeden zakopne o obrubník, já zajdu za roh, zasměju se a zavrtím hlavou.

Miluju to.

Noční zvuky, tedy spíš noční ticho. Úzké liduprázdné uličky, kterými po cestě domů procházím, to, že si můžu vykračovat přímo po silnici a potichu si zpívat. Miluju to, jak se světla města odrážejí na vlhkém černém asfaltu a já jdu zkratkou přes Lidový park, i když

mámě vždycky musím slíbit, že tamtudy nikdy v noci nepůjdu. U proslulé hospody Tröls na okamžik zakusím i život a ruch velkoměsta, i když tady to jsou zrovna hipsteři, co popíjejí nízkoalkoholické drinky. Déšť mi v sílícím větru bičuje obličej, přeju Admirálskou ulici a kráčím dál v záři lamp. Zajdu za roh parkovacího domu a ucítím vůni smažené rýže a kořeněného bujónu. Dveře Kwang Garden se otevrou skoro samy.

Poslední hosté už odešli, restaurace má zavřeno. V moři bambusu, světýlek a zvonkoher přechází po červeném koberci mladá žena se sluchátky v uších a otírá prázdné stoly. Pod lampou na vysokém pultu leží připravené balíčky jídla s sebou. Sečuánské tofu, knedlíčky, kuře kung-pao. Za pultem stojí štíhlý muž v bílé kuchařské košili a zpod čepice mu trčí černé vlasy. Když si mě všimne, udeří dlaní do talíře, zaťuká prstem na hodinky a přiloží si je k uchu.

„Určitě jdou špatně, protože to vypadá, že právě bylo půl druhé. Myslel jsem, že jsme se dohodli, že přijdeš nejpozději ve čtvrt na dvě. Víš, že zavíráme v jednu. Máme zavřeno. Už jsem klidně mohl být na půli cesty domů s milou holkou, co na mě celý večer trpělivě čekala na baru.“

„To mi chceš říct, že ses s někým seznámil?“

Zasměju se, rozmotám si šálu a strčím ji do kabelky.

„Ne, ale klidně jsem mohl. A pak bys umřela hladý. Chuang už začal vyklízet zbytky z bufetu, takže jsem neměl moc na výběr. Zachránil jsem ti trochu hovězího s nudlemi.“

Otřu si boty o rohožku a vytřepu si vodu z vlasů. Potom přijdu k pultu a usadím se na vysoké stoličce.

„Určitě to bude výborné, Alexi. Jsi anděl a úžasně se o mě staráš. Moje máma by na tebe byla pyšná.“

„Tak proč mě s ní nechceš seznámit?“

Alex se ušklíbne a zmizí v kuchyni, odkud se ozývá bouchání hrnců a kastrolů o nerezové linky. Za pár minut se vrátí se zružovělými tvářemi a bílou plastovou taškou v ruce. Položí ji přede mě a přisune

mi platební terminál. Nejlepší obchod za celý můj život. Přicházím těsně po zavíračce a můžu si za zlomek ceny koupit zbytky z bufetové večeře. Kdybych Alexe nepotkala ve výtahu naší rozhlasové stanice a nepomohla mu s hromadou krabic, v nichž nesl jídlo na konferenci probíhající o poschodí výš, nikdy bych do jeho restaurace, okolo níž jsem dva roky bez povšimnutí chodila, nezašla.

A taky bych nejspíš vážila o pět kilo míň.

„Tak co se stalo?“ zeptá se a dívá se, jak vytukávám PIN. „Myslel jsem, že žádné posluchače nemáš.“

„To já taky,“ odpovím a zamračím se na něj. „Ale těsně před koncem vysílání někdo zavolal. Měla jsem pocit, že...“

Vzpomínka na ten hlas mě přiměje otočit se k dešti, který vítr honí venku za okny.

„Co?“

Rozepnu si bundu a odhrnu si mokré vlasy z krku.

„Nic. Hovor se přerušil a mě to rozhodilo. Zpackala jsem to.“

„Ale to přece nevadí, když tě stejně nikdo neposlouchá,“ zazubí se Alex. „Schoval jsem ti ještě krabičku čerstvý polívky wonton. Na tu tě zvu.“

Hned tašku rozbalím a sáhnu po krabičce.

„To jsi přece nemu...“

Alex mi položí ruku na paži a přeruší mě. „Ale musel, kvůli tobě. Pěkně tu polívku sněz, a až se zítra vyhrabeš z postele, běž se projít na čerstvý vzduch. Třeba se ti pak do těch bledých tváří vrátí trochu barvy. A teď už padej.“

Neochotně sevřu ucha tašky a vstanu.

„Děkuju, Alexi.“

„Tak ahoj zítra večer, Sophie. Ale přijď dřív, jinak zamknu.“

Zamává mi, zmizí v kuchyni a já se vydám z Kwang Garden do vchodu o pár kroků vedle. S rukou na zábradlí se pomalu sunu do druhého patra, boty mi na kamenných schodech čvachtají. Kabelka, taška s jídlem a klíče jsou najednou jaksi těžké, vklopýtám do bytu

a dveře se za mnou zabouchnou. V kabelce mi pípne mobil, hledám ho mezi pudrem, kapesníčky a sprejem do nosu. Displej ozáří celou chodbu a já si přečtu zprávu od mámy.

Dneska jsem tě poslouchala. Nechceš příští víkend přijet? Mám lístky do divadla. A taky se tě chci na něco zeptat.

Na okamžik se leknu, že nasedla na vlak a teď sedí v hotelu o pár bloků vedle, ale pak si vzpomenu, že jsem jí ukázala, jak si na webové stránce rádia může můj pořad poslechnout z archivu. Představím si nás dvě v tmavém divadelním sále, mámu a její shrbená ramena a kalné oči. Mámu, která se po tátovi s nikým neseznámila, protože chce ctít jeho památku a to, co společně prožili.

Nemůžu, odepíšu a zastrčím mobil do zadní kapsy džínů.

Něco mi zapraská pod nohama. Zasaťrám po vypínači stolní lampy, která se kymácí nebezpečně blízko okraje komody. Tlumené světlo úsporné žárovky pomalu zesílí a ozáří sbírku zarámovaných fotografií vměstnaných do úzkého prostoru pod zrcadlem. William na kamenité pláži v Portugalsku, William na molu u moře, já a William s červenými nosy a v zrcadlových lyžařských brýlích na vrcholu svahu.

Všechno tak, abych nikdy nezapomněla.

Na rohožce pod mýma nohama leží pošta a přede mnou sedí Luna. Má šedý huňatý kožíšek a tlustý ocas omotaný okolo předních tlapek. Hodím kabelku na podlahu, boty skopnu z nohou před botník a s obáčkami v podpaží odnesu tašku s jídlem do tmavého bytu. V šeru lampy zkušně klikuju po špičkách mezi komínky knih a obrazy opřenými o zeď, které jsem ještě nestihla pověsit. Když procházím okolo Luny, kočka na mě vycení zuby a zasyčí. Potom odejde do přítmi.

Jsem jedináček a život o samotě je můj úděl. Ale v dětství jsem se osaměle necítila, moji rodiče se ke mně chovali jako k sobě rovné.

Několikrát týdně jsme mívali hosty. Byli to učitelé ze střední školy, kde máma pracovala, nebo jiní Francouzi a jejich manželky, které táta poznal po svém příchodu do Švédska. Pilo se víno z Côtes du Rhône, jedly se sladké dezerty a pouštěla se hudba. Směla jsem s nimi sedět u stolu s limonádou ve vinné sklenici. Když moje rodiče někdo někam pozval, málokdy mě nechali doma s hlídáním, brávali mě s sebou všude, kam to šlo.

Moc ráda jsem se na ně dívala. Máma byla krásná, nosila těsné šaty s hlubokým výstřihem a tmavorudou rtěnku, a táta zářil, jako by byl nejšťastnější muž na světě. Podle mě vypadal jako filmová hvězda, měl černé vlasy a dohněda opálenou pleť. Jako malá jsem chtěla být přesně jako oni a každý večer, kdy jsem s mámou ležela v jejich velké posteli a máma mi četla, táta si lehl mezi nás a začal nám povídat, jak nás miluje nade všechno na světě. A já jsem věřila všemu, co říkal.

Teď jsou William i táta pryč a s mámou se skoro nevidám.

Jsem sama a už vím, že tak je to nejlepší.

Všechno jsem vyskládala na konferenční stůl z ořechového dřeva. Hovězí po sečuánsku, smažené nudle i polévku wonton. Vedle leží úhledná hromádka dnešní pošty, horní obálka má na sobě špinavý otisk mé boty. Cestou k oknu si sundám koženou bundu a pak nahlédnu mezi žaluzie. Otočím tyčkou a udělám krok blíž. Opatrně se nakloním a zadívám se na ulici.

Jako obvykle nikde nikdo. Podél chodníku stojí nahusto zaparkovaná auta, některá tak těsně u sebe, že pochybuju, že ráno dokážou vyjet.

Zase žaluzie zatáhnu a rozsvítím lampičku na stolku zaházeném hromadami brožovaných knih a časopisů s designy venkovských interiérů. Umírám hlad, vezmu do ruky jídelní hůlky, otevřu si krabičku s hovězím a začnu do sebe ládovat velká sousta kořeněné směsi. Druhou rukou zároveň otevřu krabičku s nudlemi. S plnými ústy se začnu probírat poštou. Nic zvláštního – reklamní letáky obchodů

s potravinami, reklama od poskytovatele půjček, bonusové nabídky od těch samých obchodů s potravinami. Lákají mě na kuřecí ve slevě.

A ručně nadepsaná obálka.

Hřbetem ruky si otřu ústa a obálku oběma rukama potěžkám. Obsah je objemný, jeden silný arch papíru, a písmo mi připadá známé. Tak známé jako ten hlas, který se mi usadil v hlavě. Špičkou prstu přejeďu po jménu na obálce. Sophie Lindová.

Lindová.

Ne Arěnová, příjmení po tátovi, které mi dali při narození a které jsem měla ještě rok po Williamově smrti.

Znovu vstanu a vrátím se k oknu, prsty roztáhnu žaluzie a zadívám se na ulici, kde se okolo opraveného kanálu, který víc vody vychrlí než pohlí, rozlila velká louže. Pořád nikde nikdo. Pomalu se sesunu na pohovku a rozlepím zadní stranu obálky, abych ji neroztrhla. Přesně jako máma, která takhle opatrně otevírá vánoční dárky a papír skládá, aby ho mohla znovu použít. Ten silný list je pozvánka. Pozvánka v modrých a zelených odstínech vytištěná na matném papíru.

Znovu vstanu a začnu přecházet těch pár kroků mezi obývánkem a kuchyní a zpátky, přitom si pozvánku pořád dokola čtu.

Posezení se skupinou starých přátel. Večeře o třech chodech a dobré pití.

Slova, adresa, jméno dole na pozvánce.

Podívám se na obálku na polštáři. Moje jméno, moje adresa.

Jak mě našla?

Ava.

Znovu si přečtu poslední řádek pozvánky a zvednu ruku. Podívám se na chloupky, které se mi doslova zježily, a začnu je uhlazovat, dokud si zase poslušně nelehnou.

Ten, kdo nepřijde, o hodně přijde.

Na tu večeři nemůžu. Ani náhodou. Ruka s pozvánkou mi poklesne a rozhlédnu se po bytě. Židle u stolu je zaházená oblečením a v rohu stojí palma s povadlými listy. Najednou zaslechnu tlumený bublavý zvuk. Skoro jako vzlykání. Otočím hlavu a spatřím Lunu s packami na konferenčním stolku a hlavou zabořenou v krabičce s hovězím.

„Jedeš!“

Luna začne nespokojeně mňoukat nad mým chováním – příběhu k ní, odeženu ji od jídla a potom krabičku odnesu do kuchyně, kde obsah vyškrábnu do koše. Až tehdy si uvědomím, že pozvánku pořád tisknu v podpaží, a ještě naposledy si ji přečtu. Potom ji hodím na hromádku masa a víko koše zavřu.

Rychlým krokem se vrátím na pohovku, otevřu polévku wonton a zapnu Netflix ve snaze zahnat nepříjemné myšlenky, které se mi vyrojily v hlavě.